

Közigazgatási jog 2.

Magyar közigazgatási jog Általános rész II.

Feladat- és jogesetgyűjtemény

Miskolci Egyetem
Állam- és Jogtudományi Kar
2014.

Lektor:
PROF. DR. TORMA ANDRÁS
egyetemi tanár

A jogesetgyűjtemény szerkesztésében közreműködött:

PROF. DR. KALAS TIBOR
egyetemi tanár

PROF. DR. TORMA ANDRÁS
egyetemi tanár

DR. NYITRAI PÉTER
tanszékvezető egyetemi docens

DR. TURKOVICS ISTVÁN
egyetemi adjunktus

DR. CZÉKMANN ZSOLT
egyetemi tanársegéd

DR. SZABÓ BALÁZS
egyetemi tanársegéd

DR. KÁRPÁTI ORSOLYA
egyetemi tanársegéd

DR. CSEH GERGELY
doktorandusz

Tartalomjegyzék

TARTALOMJEGYZÉK.....	3
ELŐSZÓ.....	4
1. KÖZIGAZGATÁSI CSELEKVÉSEK.....	5
1.1. FELADATOK:	5
1.2. JOGESETEK:	8
2. KÖZIGAZGATÁSI ELJÁRÁS.....	10
2.1. ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK, TÖRVÉNY HATÁLYA, ALAPELVEK.....	10
2.1.1. Feladatok:	10
2.1.2. Jogesetek:	11
2.2. JOGHATÓSÁG, HATÁSKÖR, ILLETÉKESSÉG.....	14
2.2.1. Feladatok:	14
2.2.2. Jogesetek:	15
2.3. ELSŐ FOKÚ ELJÁRÁS.....	21
2.3.1. Feladatok:	21
2.3.2. Jogesetek:	23
2.4. JOGORVOSLATI ELJÁRÁS.....	37
2.4.1. Feladatok:	37
2.4.2. Jogesetek:	38
2.4.3. A közigazgatási bírósági eljárással kapcsolatos jogesetek:	52
2.5. VÉGREHAJTÁSI ELJÁRÁS.....	55
2.5.1. Feladatok:	55
2.5.2. Jogesetek:	55

Előszó

A Közigazgatási jog című tárgy oktatása során különösen fontos, hogy a hallgatók – az elméleti alapok megtanulásán túlmenően – a jogesetek megoldásában is gyakorlatot szerezzenek.

A Miskolci Egyetem Közigazgatási Jogi Tanszéke alapításától kezdve egyik kiemelt feladatának tekintette a hallgatók gyakorlatra való felkészítését. A feladat ellátásához nagy segítséget nyújtott a Tankönyvkiadónál 1988-ban megjelent Államigazgatási jogesetek gyűjteménye című jegyzet.

1988 óta azonban a közigazgatásra vonatkozó joganyagban, valamint a Közigazgatási jog című tárgy oktatásának struktúrájában olyan jelentős változások következtek be, amelyek szükségessé tették egy új jogesetgyűjtemény megszerkesztését és kiadását.

Az új jogesettár 1998-ban jelent meg, azóta a jogszabályváltozások azonban ismét szükségessé tették a jogesetek átdolgozását és kiegészítését.

Jelen jogesetgyűjtemény a Közigazgatási jog Általános rész II. című tárgy oktatási struktúrájához kapcsolódva került megszerkesztésre, így a tantárgy oktatása során a gyakorlati foglalkozásokon tematikusan használható.

A jogesettár szerkesztéséhez a Közigazgatási Jogi Tanszék valamennyi munkatársa segítséget nyújtott, amiért ezúton is szeretnék köszönetet mondani.

Miskolc, 2014. szeptember

a Szerkesztő

1. Közigazgatási cselekvések

1.1. Feladatok:

- 1.1.1. Ábrázolja a közigazgatási cselekvéseket!
- 1.1.2. Ábrázolja az aktusok érvényességi kellékeinek rendszerét!
- 1.1.3. Rendszerezze az aktushibákat!
- 1.1.4. Készítsen referátumot Rácz Attila: Törvényesség és jogszabályhoz kötöttség a közigazgatásban (Jogtudományi Közlöny 1983. évi 8. sz.) c. tanulmányáról
- 1.1.5. Készítsen referátumot Molnár Miklós: Gondolatok az államigazgatási aktusok joghoz kötöttségéről (Állam és Igazgatás 1988. évi 6. sz.) c. tanulmányáról
- 1.1.6. Elemezze aktustani szempontból a következő cselekvéseket:
 - Zengőújvár város jegyzője egy gyámhatósági ügyben az ügyintézés módjára nézve utasítást ad az ügyintézőnek.
 - Az Igazságügyi Minisztérium szerelóműhelyt hoz létre gépjárműparkjának rendben tartása érdekében.
 - A természetvédelmi őr helyszíni bírsággal sújtja a tájvédelmi körzet területén engedély nélkül horgászó személyt.
 - A környezetvédelmi felügyelőség az F. Kft. által üzemeltetett gyár légszennyezése miatt légszennyezési bírsággal sújtja a kft-t.
 - Benedekerdő önkormányzat képviselőtestülete és Ördöglak önkormányzat képviselőtestülete megállapodnak, hogy közösen tartják fenn a Benedekerdő településen működő szociális otthont.
 - Hódvár város polgármesteri hivatalában iktatták az ügyfél szociális segítség iránti kérelmét.
 - Ménesróna város jegyzője hetente egy alkalommal ingyenes jogtanácsadást szervez a lakosság számára ügyvéd közreműködésével.
 - Deresújhely önkormányzat polgármesteri hivatalának ügyintézője kioktatja H. I. ügyfelet jogaira és kötelezettségeire.

- Tákosorom önkormányzat jegyzője szerződést köt F. F. vállalkozóval a polgármesteri hivatal épületének felújítása érdekében.
- Az Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek nyilvánította és megsemmisítette Tóújfalu képviselőtestületének átmeneti gazdálkodásról szóló rendeletét.
- Az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség vezetője utasítja a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséget, hogy a Zergevédő Kft. környezetvédelmi engedély iránti ügyében hozzon döntést.
- A gyámhivatal engedélyezte V. G. kiskorú örökbefogadását a T. házaspár számára.
- A jegyző fegyelmi eljárást rendelt el D. I. köztisztviselővel szemben közszolgálati jogviszonyából eredő kötelezettségének vétkes megszegése miatt.
- Az önkormányzat képviselőtestülete szabályozta a 60-75 év közötti életkorú személyek utazási kedvezményével kapcsolatos kérdéseket.
- A polgármester elutasította X. Y. szociális segély iránti kérelmét.
- A rendőrfőnök előállította azt a személyt, aki nem tudta igazolni magát.
- A környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség a környezeti hatásvizsgálat keretén belül a településen közmeghallgatást tartott.
- A bíróság ítéletével hatályon kívül helyezte a közigazgatási szerv aktusát.
- A jegyző megtagadta a hatósági bizonyítvány kiadását.
- A jegyző fegyelmi eljárást rendelt el X. Y. köztisztviselővel szemben.
- A jegyző meghatározta az ügyintézőnek, hogy egy konkrét ügyben hogyan döntsön.
- A minisztérium 8 db Audi személygépkocsit vásárolt a márkakereskedőtől.
- Az ügyintéző a kisajátítási eljárást határozattal, a tulajdonjoggal kapcsolatos peres eljárás befejezéséig felfüggesztette.

- A köztársasági elnök az országgyűlés által felosztatott önkormányzathoz köztársasági biztost nevezett ki.
- A bíróság ítéletet hozott a kiskorú családi jogállásának tisztázására kezdeményezett perben.
- Az önkormányzat képviselőtestülete szabályozta a helyi ebtartás rendjét.
- A vámhivatal megvizsgálta a kereskedő által vámkezelésre bejelentett vámárut.

1.1.7. Helyezze el az alábbi határozatokat az egyedi aktusok rendszerében!

M. város polgármesteri hivatalában egy napon a következő tartalmú határozatokat hozták:

- használatbavételi engedélyt adtak ki egy háromszobás lakóházra,
- bírságot szabtak ki T. P. lakossal szemben, aki a tárgyalás rendjét zavarta,
- életveszélyessé nyilvánították a H. P. tulajdonában lévő épületet és elrendelték annak lebontását,
- 50.000 Ft légszennyezési bírságot szabtak ki D. Kft-vel szemben,
- kötelezték a birtoksértőt a birtokháborítás azonnali megszüntetésére,
- házassági anyakönyvi kivonatot állítottak ki,
- szociális segílyt utaltak ki H. I. lakos részére.

1.2. Jogesetek:

1.

K. M. hivatalból indított állami nevelésbe vételi eljárásában az ügyintéző tanúkat kívánt meghallgatni. Megidézte a kiskorú törvényes képviselőjét, aki hozzátartozó lévén nem kívánt tanúvallomást tenni, amit az ügyintéző tudomásul vett. Majd megidézte a kiskorú pedagógusát, aki részletesen válaszolt a feltett kérdésekre, az ügyintéző azonban elfelejtette őt tájékoztatni a hamis tanúzás következményeiről. A tanúmeghallgatásokról szabályszerű jegyzőkönyv készült, majd az ügyintéző meghozta az érdemi határozatot az intézeti nevelésbe vételről.

Kérdés: Érvényes-e az intézeti nevelésbe vételt elrendelő határozat?

2.

T. L. ügyfél szociális segély iránti kérelmet terjesztett elő a polgármesteri hivatalban rossz anyagi körülményeire hivatkozva. Az ügyintéző megvizsgálta az ügyfél által benyújtott iratokat. Majd megállapította, hogy a szociális segély kiutalásának van helye, és meghozta az erről szóló érdemi határozatot. A határozatban azonban az ügyfél lakcíme tévesen szerepelt.

Kérdés: A lakcím elírása érinti-e a döntés érvényességét?

3.

F. Zsolt 17 éves kiskorú személy 2014. február 25-én 11 órakor megjelent M. város polgármesteri hivatalában, és édesapja pisztolyával fenyegetőzve arra bírta rá az egyik ügyintézőt, hogy 20.000 Ft szociális segélyt utaljon ki részére.

Az ügyintéző a felhívásnak eleget tett és kiutalta az összeget, amelyet még aznap ki is fizettek.

Kérdés: Érvényes-e az így kiutalt szociális segély?

4.

Az első fokon eljáró építési hatóság a Városi Tisztiorvosi Szolgálat szakhatósági hozzájárulását figyelmen kívül hagyva adott ki engedélyt egy vendéglátó ipari egység kialakítására. Az engedélyt a Szolgálat megfellebbezte, ezt viszont az eljáró hatóság utasította vissza azzal, hogy a Szolgálat nem ügyfél és rá nézve a döntés rendelkezést sem tartalmaz, ezért fellebbezéssel nem élhet.

Kérdés: Helyes-e az első fokú hatóság álláspontja?

2. Közigazgatási eljárás

2.1. Alapvető rendelkezések, törvény hatálya, alapelvek

2.1.1. Feladatok:

- 2.1.1.1. Készítsen referátumot Kilényi Géza: A Ket.-ről a jogalkotás és a jogalkalmazás tükrében (Magyar Közigazgatás 2006. évi 1. sz.) c. tanulmányáról
- 2.1.1.2. Készítsen referátumot Lőrincz Lajos: A magyar közigazgatási jog változásai 1990-től (Magyar közigazgatás, 2006. évi 3-4. sz.) c. tanulmányáról
- 2.1.1.3. Készítsen referátumot Kovács András: A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény és a különös eljárási szabályok viszonyrendszere (Magyar jog 2007. évi 5. sz.) c. tanulmányáról
- 2.1.1.4. Készítsen referátumot Kilényi Géza: A Ket. átfogó módosítása előtt (Közigazgatási szemle, 2008. évi 3-4. sz.) c. tanulmányáról
- 2.1.1.5. Készítsen referátumot Ivancsics Imre: A kormányhivatalok jogi szabályozásának eddigi kálváriája (Közigazgatási szemle, 2008. évi 3-4. sz.) c. tanulmányáról
- 2.1.1.6. Készítsen referátumot Csiba Tibor: A Ket. alkalmazásának tapasztalatai bírói szemmel (Magyar Közigazgatás 2006. évi 12. sz.) c. tanulmányáról
- 2.1.1.7. Ábrázolja az általános és speciális szabályok viszonyát!

2.1.2. Jogesetek:

5.

M. városban a 2122/4. hrsz. alatti ház tulajdonosa (X.Y.) a családi ház bővítése iránti kérelmet nyújt be az I. fokú építésügyi hatóságnál, mely kérelmet a hatóság jóváhagyja. Pár nappal később X.Y. szomszédja T. F. (a két telek között van egy üres telek) az építési engedéllyel szemben fellebbezéssel él. T. F. arra hivatkozik a fellebbezési kérelmében, hogy a tervezett bővítés következtében az ő háza nem jut elég napfényhez. A II. fokú építésügyi hatóság arra hivatkozással, hogy T. F. nem ügyfél elutasította a fellebbezést.

Kérdés: Helyes volt-e a másodfokú építésügyi hatóság döntése?

6.

G. A. többes állampolgár (magyar-német) építési telekkel rendelkezik Z. városban. Magyarországon dolgozik és tervezi, hogy életvitelszerűen itt települ le. Építési engedély iránti kérelmét a szükséges mellékletekkel együtt benyújtja az I. fokú építési hatóságnál. Az építési hatóság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, és egyidejűleg tájékoztatja az ügyfelet, hogy kérelmével – többes állampolgár lévén – a külpolitikáért felelős miniszterhez kell fordulnia.

Kérdés: Megfelel-e az építési hatóság döntése a jogszabályi előírásoknak?

7.

S. M. és F. E. 16. életévüket betöltött kiskorú személyek, házasságot kívánnak kötni. Eziránti kérelmüket a szükséges mellékletekkel együtt benyújtják az illetékes gyámhivatalhoz. A gyámhivatal az ügyben szükséges eljárás után a házasságkötéshez szükséges engedélyt megadja. Az engedély ellen F. E. kiskorú szülei fellebbezéssel élnek a

szociális és gyámhivatalnál. A II. fokú gyámhatóság a fellebbezést elutasítja azzal az indokkal, hogy kiskorú házasságkötésének engedélyezése ügyében a szülő nem minősül ügyfélnek, ezért a fellebbezés joga sem illeti meg. A szülők a II. fokú érdemi döntést keresetlevélben megtámadják a bíróság előtt.

Kérdés: Milyen döntést fog hozni a bíróság?

8.

M. község képviselőtestületének megbízásából a jegyző bérleti szerződést köt a F. Kft.-vel. A megállapodás értelmében az önkormányzat a polgármesteri hivatal egy részét a F. Kft. tulajdonában álló épületben működteti, és a bérleti díjat havonta előre fizeti. A birtokbalépést követő ötödik hónaptól az önkormányzat a bérleti díjat nem fizette meg. A Kft. ügyvezetője felszólította az önkormányzatot az elmulasztott bérleti díj megfizetésére, majd miután ez nem hozott eredményt, a megyei kormányhivatalhoz fordult, mely kötelezte az önkormányzatot a vállalt kötelezettségének teljesítésére.

Kérdés: Helyes döntést hozott-e a megyei kormányhivatal?

9.

Kék város jegyzője, a város önkormányzatának nevében eljárva – szerződésben – megbízta a Pirotech betéti társaságot az augusztus 20-án tartandó tűzijáték rendezésével. A Bt. a tűzijátékot megfelelően előkészítette, de a viharos időjárás miatt a tűzijáték megtartására a tervezett időpontnál 2 órával később került sor. A jegyző a megállapított díj megfizetését megtagadta arra hivatkozva, hogy a Bt. a szolgáltatást nem a megállapodásban rögzített időpontban nyújtotta, így a nézők többsége a tűzijáték kezdetére már hazament. A Bt. képviselője a megyei kormányhivatalhoz fordult, hogy kötelezze a jegyzőt a megállapodásban rögzített pénzösszeg megfizetésére.

Kérdés: Milyen intézkedést tehet ebben az ügyben a megyei kormányhivatal?

10.

Az K. M. a jegyzőhöz hőerőmű építéséhez szükséges engedély iránti kérelmet nyújt be. A hőerőmű építésének helyétől 600 méterre levő mezőgazdasági hobbitelkek tulajdonosai ügyfélként részt kívánnak venni az engedélyezési eljárásban. A jegyző azonban elutasítja eziránti kérelmüket a Ket. rendelkezéseire hivatkozva.

Kérdés: Helyesen járt-e el a jegyző?

2.2. Joghatóság, hatáskör, illetékesség

2.2.1. Feladatok:

- 2.2.1.1. Készítsen referátumot Ivancsics Imre: A hatáskörmegosztás elméleti és gyakorlati problémái (Magyar Közigazgatás 1994. évi 3. sz.) c. tanulmányáról
- 2.2.1.2. Készítsen referátumot Hargitai József: Határon átlépő közigazgatás és a közigazgatási eljárás reformja (Magyar Közigazgatás 1998. évi 12. sz.) c. tanulmányáról
- 2.2.1.3. Készítsen referátumot Csiba Tibor: A megosztott hatáskör és a szakhatóság, mint ennek jogosultja (Magyar Közigazgatás 2005. évi 9. sz.) c. tanulmányáról
- 2.2.1.4. Készítsen referátumot Tilk Péter: Joghatóság, hatáskör, illetékesség az új közigazgatási eljárási törvény szabályai alapján (Magyar Közigazgatás 2005. évi 11. sz.) c. tanulmányáról
- 2.2.1.5. Készítsen referátumot Kovács András: A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény és a különös eljárási szabályok viszonyrendszere (Magyar jog 2007. évi 5. sz.) c. tanulmányáról

2.2.2. Jogesetek:

11.

A Bohóc Kft. kiterjedt nemzetközi kereskedelmet folytat. A B. város repülőterére megérkező külföldi szállítmány átvizsgálása során a Kft. képviselője megállapította, hogy az abban található porcelánbohócok egy része összetört, a többi pedig minőségi hibában szenved. A külföldi partner úgy nyilatkozott, hogy a kifogást akkor fogadja el, ha azt hatósági tanúval tudja igazolni. A Bohóc Kft. ekkor B. város jegyzőjéhez fordult, hogy az ügyben hatósági tanút jelöljön ki állításának igazolására. A jegyző a kérelmet megtagadta, mire az ügyvezető igazgató a megyei kormányhivatalhoz fordult, kérve, hogy utasítsa a jegyzőt a hatósági tanú kijelölésére.

Kérdés: Milyen intézkedést tehet a megyei kormányhivatal?

12.

A megyei kormányhivatal Y. város jegyzőjét arra utasította, hogy a városban a 143/1. hrsz. alatti ingatlanra a benyújtott kérelemnek megfelelően az építési engedélyt adja ki.

Kérdés: Az utasítás megfelel-e a hatáskörre vonatkozó szabályoknak?

13.

S. város jegyzője a hatáskörébe tartozó építési hatósági ügyekben a kiadmányozási jogkör gyakorlását a városi főépítészre ruházta át. F. V. ügyfél kérelmére indult építési engedély iránti ügyben a jegyző az ügyiratra rávezette, hogy "a kérelmet teljesíteni kell". A főépítész az utasítást nem teljesítette, mert – álláspontja szerint – a kiadmányozást ő gyakorolja, ezért a jegyző utasításával elvonja a jogkörét, ami jogszabályellenes.

Kérdés: Az ügy érdemi elbírálására a jegyző adhat-e utasítást a főépítésznek?

14.

M. város külvárosi területén parkolót kívánnak építeni, azonban az ott található omladozó, üresen álló ingatlan kisajátítására lenne szükség. Az ingatlan-nyilvántartás adatai és a környező lakosoktól nyert információ alapján az ingatlan tulajdonosa K. Ferenc. A tulajdonos lakcíme sem az ingatlan-nyilvántartásban, sem a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásban nem található és a szomszédok is csak annyit tudnak, hogy a tulajdonos a megye valamelyik másik városában lakik.

Kérdés: Melyik szerv illetékes a kisajátítási eljárás lefolytatására és ki képviseli az eljárásban a tulajdonost?

15.

P. település polgármesterét a házi orvos arról tájékoztatta, hogy K. Z. gyermekei közül az egyik H1N1 gyanús, ezért a polgármester azonnal a helyszínre ment két markos képviselőtestületi tag társaságában és a szülő kifejezett tiltakozása ellenére azonnal kórházba vitette a ragályos beteg gyanús gyermeket, majd minderről telefonon értesítette az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatot.

Kérdés: Helyesen járt-e el a polgármester?

16.

Z. F. és D. K. bejegyzett élettársi kapcsolatban élnek két hónapja, D. K. azonban nem engedi be Z. F.-et az egy hónappal ezelőtt közösen vásárolt ingatlanba. Z. F. birtokvédelem iránti keresetet nyújtott be a helyi bírósághoz. A bíróság az ügyet a város jegy-

zójéhez tette át. A jegyző az eljárás lefolytatását megtagadta azzal, hogy a birtokvédelmi ügyekben mind a jegyző, mind a bíróság eljárhat ugyan, de a jelen konkrét ügyben a megelőzés alapján a bíróságnak kell eljárni, hiszen hamarabb szerzett tudomást az ügyről és a birtokvédelmet is tőle kérték.

Kérdés: Ki fog az ügyben eljárni?

17.

P. város jegyzője az építési törvény szabályai alapján – a helyi építési szabályzatnak megfelelően – a 4852/4. hrsz. 2335 m² térmértékű ingatlanból 170 m² területet építési hatósági jogkörében határozatával közút létesítése céljára igénybe vett. Ezt követően az iratokat az igénybevételért járó kártalanítás megállapítása végett az ingatlan fekvése szerinti megyei kormányhivatalhoz, mint kisajátítási hatósághoz tette át. Döntését azzal indokolta, hogy az útlejegyzés során az ingatlanért járó kártalanítást a kisajátításra vonatkozó kártalanítási szabályok figyelembevételével kell megállapítani, ezért ebben a kérdésben a kormányhivatalnak kell döntenie. A hivatal viszont arra az álláspontra helyezkedett, hogy a közút céljára történő ingatlan-igénybevétel esetén a tulajdonosnak járó kártalanítást, bár a kisajátításra vonatkozó kártalanítási szabályok alapján kell meghatározni, de nem kisajátítási, hanem építési hatósági jogkörben, ezért az ügyben nem kíván eljárni. A vitát egymás között nem sikerült eldönteni.

Kérdés: Ki fogja a vitát eldönteni?

18.

T. M. magyar állampolgár az elmúlt 20 évben Ausztriában élt, ahol súlyos betegség következtében elhalálozott. Közjegyző előtt tett végrendeletében C. Máriát B. városi lakásában található ingóságok (bútorok, festmények) örökösül nevezte meg. C. Mária T. városi lakos megjelent az önkormányzat jegyzőjénél, bemutatta a végrendeletet és

kérte, hogy a jegyző a hagyatéki eljáráshoz a szükséges államigazgatási eljárást folytassa le. Kérdésre előadta, hogy tudomása szerint T. M. magyarországi lakóhelye B. városban volt. Igaz, hogy a lakóhelyről nincsenek pontos ismeretei, mert T. M.-mel Ausztriában ismerkedett meg, ahol két évig együtt éltek. A jegyző ekkor arról tájékoztatta, hogy forduljon B. város jegyzőjéhez, de az eljárás lefolytatását azzal tagadta meg, hogy az örökhagyó a városban soha nem lakott, ezért az ügyben nem illetékes. C. Mária ekkor a személyi adat- és lakcímnnyilvántartó segítségét kérte az örökhagyó lakóhelyének megállapításához, de a hivatal azt közölte, hogy T. M.-nek magyarországi lakóhelye nem ismert.

Kérdés: Ki illetékes a hagyatéki leltár felvételére?

19.

F. Ferenc lakóhelye H. községben van. Betegsége miatt hosszabb ideje, P. városban kórházi kezelés alatt áll. Egészségi állapota súlyos romlása miatt úgy határozott, hogy minél rövidebb időn belül házasságot köt menyasszonyával, aki F. községben lakik. A kórház orvosa a tervezett házasságkötésről értesítette P. város anyakönyvvezetőjét, aki arra hivatkozva, hogy a házasulandók egyike sem lakik P. városban, ezért a házasságkötésnél való közreműködést megtagadta.

Kérdés: Az anyakönyvvezető eljárása megfelelt-e az illetékességre vonatkozó szabályoknak?

20.

K. P. vendéglátó egység üzemeltetésére kért engedélyt. A tevékenységet C. város közigazgatási területén kívánja végezni és ezért a kérelmet is ott nyújtotta be. K. P. L. városban lakik, a hétvégi háza viszont C. város határában található. Ennek a hétvégi háznak az átalakításával valósulna meg a vállalkozás, ami azonban építési munkálatokat is

feltételez, így építési engedély iránti kérelmet is benyújtott, a lakóhelye szerint illetékes L. város jegyzőjéhez.

Kérdés: Mely illetékességi okokat kell és hogyan alkalmazni a fenti jogeset kapcsán?

21.

A vállalkozási jogviszony keretében egy hónapi időtartamban az állandó lakhelyén kívül munkát végző, de munkaviszonyban senkivel nem álló, ily módon egyébiránt munkanélkülinek tekintendő állampolgár a munka végzése helye szerint illetékes jegyzőhöz nyújtja be a szociális támogatás iránti kérelmét. A jegyző megállapítja az illetékességének hiányát és erről a körülményről rövid úton – az utcán megszólítva – tájékoztatja az ügyfelet, egyidejűleg – az átvétel elismertetése mellett – vissza is adja a kérelmét. Az állampolgár kér a munkavezetőjétől egy igazolást, hogy ő munkát végez, majd ezzel kiegészítve ismételten benyújtja a kérelmét a munkavégzés helye szerint illetékes jegyzőhöz. A jegyző most alakszerű határozatban utasítja el az állampolgár kérelmét arra hivatkozással, hogy a vállalkozási jogviszony keretében történő munkavégzés ténye nem alapozza meg az illetékességet.

Kérdés: Helyesen döntött-e a jegyző?

22.

A tavaszi olvadás jelentősen megemelte a Kraszna és a Szamos vizét. Az árvízkezelőséget megsemmisítette M. város jegyzője és a talajvíz erős feltörése miatt a területen agyagból épített, alappal nem rendelkező házak kiürítését rendelte el. A város közigazgatási területéhez nem tartozó ún. Tunyogi részt már ellepte a feltörő víz, és egy ott lévő ház életveszélyessé vált, ezért elrendelte az azonnali kiürítést és mobiltelefonon tehergépkocsit rendelt. Intézkedéséről értesítette a hatáskörrel rendelkező illetékes szervet. A lakókocsi tulajdonosa megtagadta a kiürítés végrehajtását. A tulajdonos til-

takozását a jegyző nem fogadta el, és a házat kiürítette. A tulajdonos panasszal élt a jegyző felettes szervénél.

Kérdés: Helyesen intézkedett-e a jegyző?

2.3. Első fokú eljárás

2.3.1. Feladatok:

- 2.3.1.1. Készítsen referátumot Darák Péter: A közigazgatás hallgatása elleni bírói jogvédelem (Magyar Közigazgatás 1994. évi 6-7. sz.) c. tanulmányáról
- 2.3.1.2. Készítsen referátumot Paulovics Anita: Gondolatok a közigazgatási szerv hallgatásáról (Jogtudományi Közlöny 2000. évi 3. sz.) c. tanulmányáról
- 2.3.1.3. Készítsen referátumot Boros Anita: Új jogintézmények a Ket. bizonyítási rendszerében (Jogtudományi közlöny, 2006. évi 11. sz.) c. tanulmányáról
- 2.3.1.4. Készítsen referátumot Boros Anita: Bizonyítás a német közigazgatási eljárásban (Jogtudományi közlöny, 2008. évi 11. sz.) c. tanulmányáról
- 2.3.1.5. Készítsen referátumot Csiba Tibor: A megosztott hatáskör és a szakhatóság, mint ennek jogosultja (Magyar közigazgatás, 2005. évi 7. sz.) c. tanulmányáról
- 2.3.1.6. Készítsen referátumot Csiba Tibor: A szakértő szerepe a közigazgatási hatósági eljárásban és a közigazgatási bíráskodásban (Magyar Közigazgatás 2005. évi 2. sz.) c. tanulmányáról
- 2.3.1.7. Készítsen referátumot Boros Anita: A bizonyítás megjelenése egyes külföldi államok eljárásjogában, különös tekintettel annak államigazgatási (közigazgatási) eljárásjogi szabályozására (Magyar Közigazgatás 2005. évi 4. sz.) c. tanulmányáról
- 2.3.1.8. Készítsen referátumot Horváth M. Tamás: A közigazgatási szerződések szabályozási koncepciója (Magyar közigazgatás, 2005. évi 3. sz.) c. tanulmányáról
- 2.3.1.9. Készítsen referátumot Petrik Ferenc: A közigazgatási aktus alakváltozása, a közszerződés (Magyar Közigazgatás 2005. évi 5. sz.) c. tanulmányáról
- 2.3.1.10. Készítsen referátumot Tilk Péter: A hatóság döntései és a hatósági szerződés az új eljárási törvény alapján (Magyar Közigazgatás 2006. évi 2. sz.) c. tanulmányáról

- 2.3.1.11. Készítsen referátumot Lapsánszky András: A hatósági döntés jogviszonytani alapja és jogi hatása hazánk hatósági eljárásjogának keretében (Új magyar közigazgatás 2009. évi 5. sz.) c. tanulmányáról
- 2.3.1.12. Készítsen referátumot Vitál-Eigner Beáta: A Ket. és a magas ló (Új magyar közigazgatás, 2009. évi 4. sz.) c. tanulmányáról
- 2.3.1.13. Ábrázolja az eljárási törvény hallgatási konstrukcióját!

2.3.2. Jogesetek:**23.**

D. G. magyar állampolgár a Fertő-tó osztrák részénél vásárol egy ingatlant, melyen 3 szobás lakást szeretne építeni. Az építési engedély iránti kérelmét a magyar I. fokú építési hatóságnál terjeszti elő, mely a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

Kérdés: Helyesen járt-e a magyar hatóság?

24.

A főváros VIII. kerületében lakó B. Zoltán a XX. kerületben építési telekkel rendelkezik. Telkén az építési munkát végeztet, amikor hangos szóváltásra figyelt fel és fültanúja lett egy őt nem érintő ügynek. Tíz nappal később, 2014. szeptember. 11-én idézést kapott lakóhelyére, hogy szeptember 18-án tanúkénti meghallgatáson jelenjen meg a XX. kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában. Az idézésre nem jelent meg, de telefonon kérte, hogy a lakóhelyéhez közelebb eső VII. kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában tehesse meg tanúvallomását. A XX. kerületi Önkormányzat jegyzője B. Zoltánt az idézésre történő meg nem jelenés miatt 5.000.- Ft bírsággal sújtotta, és ismételten megidézte.

Feladat: Értékelje a XX. kerületi Önkormányzat jegyzőjének eljárását!

25.

Október 4-én az ügyfél kérelmet nyújtott be a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervhez. Az eljáró ügyintéző október 16-án hiánypótlásra szólította fel az ügyfelet, aki ennek október 24-én eleget tett. Ezt követően október 26-án az eljáró szerv két szakhatósághoz intézett megkeresésében szakhatósági állásfoglalásokat kért. Az állásfogra-

lások közül az egyik november 10-én lett iktatva, a másik szakhatóság nem nyilatkozott. Az ügyintéző november 28-án határozatot hozott, mely határozatot az arra jogosult jegyző még aznap kiadmányozta.

Kérdés: 1. Ezen ügyben az elintézési határidők betartása megtörtént-e? 2. Hogyan alakul az elintézési határidő hiánypótlásra történő felhívás esetén? 3. A szakhatóság megkeresése befolyásolja-e az érdemi határozat meghozatalára előírt határidőt?

26.

P. Károly szociális segély iránti kérelemmel fordult a helyi önkormányzat jegyzőjéhez. Kérelmét azzal indokolta, hogy felesége több hónapja beteg és a három kiskorú gyermek eltartása komoly anyagi gondokat jelent számukra. Kérelméhez csatolta felesége betegségét igazoló orvosi igazolásokat. A jegyző a kérelem iktatását követően felhívta az ügyfelet, hogy 5 napon belül csatoljon munkáltatói jövedelemigazolást. A felhívásban egyidejűleg tájékoztatta P. Károlyt arról, hogy amennyiben hiánypótlási kötelezettségének nem tesz eleget, a rendelkezésre álló adatok alapján hozza meg döntését. A hiánypótlásra megállapított határidő eredménytelenül telt el, ezért P. Károly kérelmét elutasították.

Feladat: Értékelje az eljáró szerv döntését!

27.

Az ügyfél teljes körű képviseletének ellátásával hatalmazza meg P. D. jogi végzettséggel rendelkező barátját. Mivel régi jó barátok, így a meghatalmazást nem foglalták írásba, csak szóban állapodtak meg. A képviseletet ellátó P. D. hosszabb időre külföldre utazott, ezért a képviselet ellátásával megbízta E. E. jogász kollégáját.

Kérdés: Helyesen alkalmazták-e a meghatalmazotti képviselet ellátásának szabályait?

28.

F. Mária Budapest, VI. kerületi lakos gyámhatósághoz fordul beadványával, melyben két kiskorú gyermekének, akik a nagyszülőkkel élnek, intézeti nevelésbe vételét kérte. A gyámhatóság ezt követően helyszíni szemlét tartott és megállapította, hogy az anya gyermekeit elhanyagolja, a nagyszülők, pedig egészségi állapotukra való tekintettel alkalmatlanok a gyermekek nevelésére. A gyámhatóság az anya részére idézést küldött. F. Mária a meghallgatáson nem jelent meg, ezért a gyámhatóság 5.000.- Ft bírsággal sújtotta, és egyben figyelmeztette az idézés újbóli elmulasztásának következményeire. F. Mária a pénzbírságot kiszabó határozat ellen fellebbezést nyújtott be, arra hivatkozva, hogy a kérelmére indult eljárásban nem idézhető és egyébként is kérelmét visszavonta.

Kérdés: 1. Idézhető volt-e M. F.-né? 2. Milyen hibák fedezhetők fel az eljárásban?

29.

G. Gábor 12 éves kiskorú hivatalból indított állami nevelésbe vételi eljárásban az ügyintéző tanúkat kívánt meghallgatni. Megidézte a kiskorú törvényes képviselőjét, nagykorú testvérét és az egyházkerület lelkészét. Az idézésre megjelenő nagykorú testvér nem kívánt tanúvallomást tenni. Emiatt az eljáró ügyintéző 6.000.- Ft bírsággal sújtotta. Ekkor részletes vallomást tett, erre való tekintettel a bírságot kiszabó határozatot visszavonta az ügyintéző. A törvényes képviselő megtagadta a tanúvallomás tételét, amit az ügyintéző tudomásul vett. A lelkész hivatásbeli titoktartásra hivatkozva nem kívánt vallomást tenni, de az ügyintéző kérésére elemzést adott a kiskorú egyéniségéről, szellemi fejlettségéről, családi helyzetéről. Ezt követően az ügyintéző meghozta az állami nevelésbe vételről szóló határozatot.

Kérdés: Történt-e az eljárásban jogszabálysértés?

30.

Közigazgatási hatósági eljárásban az ügyintéző szükségesnek tartotta az ügyben érintettek szomszédjában lakó H. T., belga nagykövet meghallgatását. H. T. megjelent a tárgyaláson, de mentességére hivatkozva nem kívánt tanúvallomást tenni. Az ügyintéző közölte vele, hogy a tanúvallomást ilyen indokkal nem tagadhatja meg és a vallomástétel megtagadása miatt 9.000 Ft bírsággal sújtotta.

Kérdés: Helyesen járt-e el az ügyintéző?

31.

R. F. építési engedély iránti kérelmet nyújtott be F. község jegyzőjéhez. A kérelem 2014. október 1-jén érkezett meg az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz. A kérelem beérkezésétől számított 21 napon belül nem született határozat.

Kérdés: Milyen következményekkel jár, hogy a jegyző nem tartotta be az eljárásra vonatkozó határidőt?

32.

A Bácsalmási Járási Földhivatal illetékességi területén fekvő ingatlanra tulajdonjog bejegyzését kérte egy Bácsalmáson állandó lakhellyel rendelkező személy. Mivel az eljárni jogosult bácsalmási földhivatal mulasztott és a törvényben előírt határidőben nem hozott határozatot, a felettes szerv a mulasztó közigazgatási szerv helyett az azonos hatáskörű, szomszédos D. város Járási Földhivatalát jelölte ki. A D. város Járási Földhivatala megállapította az illetékességének hiányát és az ügyet – az érkeztetéstől számított 21. napon – áttették az illetékességgel rendelkező Bácsalmási Járási Földhivatalhoz.

Kérdés: Történt-e jogszabálysértés? Ha igen, kinek a részéről?

33.

K. község képviselőtestülete olyan tartalmú önkormányzati rendeletet alkot, amelynek értelmében az önkormányzat illetékességi területén minden államigazgatási ügyben 4 nap alatt meg kell hozni az érdemi határozatot. A rendelet tudomására jut egy K. községi frissen végzett jogásznak (K. N.-nek), aki e rendeletre hivatkozással kéri a helyi járási földhivatalban az ügyének 4 napon belüli elintézését, arra hivatkozással, hogy a járási földhivatal a község illetékességi területén fekszik. Miután az ügyét kérése ellenére nem intézik el az általa megjelölt időtartam alatt, K. N. a helyi vezető ügyészhez fordul és kéri, hogy az ügyész a hatáskörében intézkedjék. A vezető ügyész óvást kezdeményez a képviselőtestület rendeletével szemben.

Kérdés: Történt-e jogsértés?

34.

A Nógrádújlak községben állandó lakhellyel rendelkező és a község polgármesteri hivatalában ügyintézőként dolgozó ügyfél első fokú hatósági eljárás megindítására irányuló kérelmet nyújt be a település jegyzőjéhez, hogy személyesen ne kelljen részt vennie az eljárásban – jogszabály egyébként nem is írja elő a konkrét ügyben a személyes eljárást – meghatalmazást ad testvérének, aki joghallgató. A meghatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalják. Az eljárás megindul és ki is tűzik az első tárgyalás időpontját, ez az időpont azonban éppen egybeesik a közig. zh. írás időpontjával, ezért a meghatalmazott testvér nem tud megjelenni a tárgyaláson. Hogy az eljárást ne hátráltassák, a meghatalmazott testvér tovább adja a meghatalmazást egy ügyvédnek, aki meg is jelenik a tárgyaláson és bemutatja a meghatalmazásokat. A jegyző azonban – aki vizsgálja a képviselői jogosultságot – nem találja megfelelőnek a képviselői jogosultság igazolását, és ezért visszautasítja az ügyvéd eljárását.

Kérdés: Helyesen járt-e el a jegyző?

35.

Budapest XI. ker. önkormányzatának jegyzője egy államigazgatási ügyben olyan személyt idéz meg tanúként, aki rendészeti szerv tagja, és aki a főváros XIV. kerületében rendelkezik állandó lakhellyel. A lakcímre küldött idézést az idézett személy azzal küldi vissza, hogy őt az illetékes parancsnoka útján kell megidézni, ezért nem kíván eleget tenni a törvénysértő módon kiküldött idézésben foglaltaknak. A jegyző – arra hivatkozással, hogy amely ügyben szükségessé vált a személy meghallgatása, még nem volt rendészeti szerv tagja – ismételten kiküldi a lakcímre az idézést, de kiegészíti még azal a megjegyzéssel, hogy amennyiben nem tesz eleget az idézett személy a megjelenési kötelezettségének, az elővezetésének elrendelését fogja kezdeményezni.

Kérdés: Helyesen járt-e el a jegyző?

36.

B. város önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzata akként rendelkezik, hogy a polgármesteri hivatal egyes osztályai teljes önállósággal rendelkeznek. Egy államigazgatási ügyben az építési osztály ügyintézője felhívja a városi lakos ügyfelet arra, hogy jelentse be a személyazonosító jelét. Az ügyfél megtagadja az adat közlését arra hivatkozással, hogy az államigazgatási szerv nem kérheti tőle olyan adata közlését, amelyet az államigazgatási szerv nyilvántartásának egyébiránt tartalmaznia kell. Az építési osztály ügyintézője nem fogadja el az ügyfél érvelését. Arra hivatkozik, hogy az osztályok önállóak, és mint ilyenek, önálló közigazgatási szervnek minősülnek, az ő osztályuknak, pedig nem írja elő semmilyen jogszabály azt, hogy nyilvántartsák a személyazonosító jeleket, egyidejűleg ismételten felhívja az ügyfelet a kért adat bejelentésére.

Kérdés: Jogszerűen járt-e el az ügyintéző?

37.

Egy államigazgatási ügyben a tényállás tisztázása során az ügyfél arra hivatkozik, hogy az állítását irattal is tudja bizonyítani. Készült ugyanis okirat, de azt – egy átmulatott éjszaka után – egy kiürült whiskysüvegbe helyezték, és mélyen elásták a barátja telkén. A telket később kisajátították és jelenleg az M3 autópálya nyomvonala halad rajta. Az ügyintéző nem akarja felbontatni az aszfaltot, ezért tanúként meghallgatja a megnevezett barátot. A meghallgatása során a tanú akként nyilatkozik, hogy az okirat tartalmára pontosan emlékszik, de hogy mi történt az okirattal, arra már nem. A tartalomra vonatkozóan tett tanúvallomásból az derül ki, hogy az homlokegyenest ellentétes tartalmú az ügyfél eddigi nyilatkozatával.

Kérdés: Mit tenne Ön az ügyintéző helyében?

38.

Egy közigazgatási hatósági eljárásban tanúként hallgatnak meg egy olyan személyt, aki egyéb okok miatt épp a szabadságvesztés büntetését tölti. A tanú az eljáró ügyintézővel közli, még a meghallgatást megelőzően, hogy nem kíván tanúvallomást tenni. Mivel az ügyfél, akinek az ügyében tanúként kívánják meghallgatni, tettes- és egyben cellatársa volt éveken keresztül. Abban az esetben, ha tanúvallomást tenne magát és a társát bűncselekmény elkövetésével vádolná. Az ügyintéző felhívja a tanú figyelmét, hogy nem általában tagadhatja meg a tanúvallomás tételét, hanem csak azokban a kérdésekben, amelyekben önmagát vagy hozzátartozóját vádolná bűncselekmény elkövetésével, továbbá a tettes- és cellatársi viszony nem minősül hozzátartozói viszonynak. A tanú ezek után is kitart az álláspontja mellett és megtagadja tanúvallomás tételét.

Kérdés: Alapos-e a tanú hivatkozása?

39.

Z. K. szociális támogatás iránti kérelmet nyújtott be a közigazgatási szervhez. A hatóság a rendelkezésre álló 21 napos ügyintézési határidőn belül nem válaszolt. Amikor Z. K. a 62. napon bement a polgármesteri hivatalba, azt a tájékoztatást kapta, hogy az elintézési határidőt a szociális támogatásokkal foglalkozó ügyintéző nyári szabadsága miatt a hivatalvezetője 21 nappal meghosszabbította.

Kérdés: Helyesen járt-e el a közigazgatási szerv? Beállt-e a közigazgatási szerv jogellenes hallgatása?

40.

J. K. és felesége közös gyermekének a kapcsolattartását a gyámhatóság szabályozta, az anya azonban kapcsolattartási kötelezettségének nem tett eleget, ezért J.K. a végrehajtás kikényszerítése érdekében a gyámhatósághoz fordult. Ezzel egyidejűleg a folyamatban lévő házasság felbontása iránti perben a bíróság előtt arra nézve is keresetet terjesztett elő, hogy a bíróság változtasson a kapcsolattartás jelenlegi rendjén. A gyámhatóság arra hivatkozással, hogy az ügyben párhuzamosan bírósági eljárás van folyamatban, az eljárást felfüggesztette. A végzést a fél megfellebbezte.

Kérdés: Helyesen járt-e el a gyámhatóság?

41.

U. S. államigazgatási ügyében B. város jegyzője szakértőt rendelt ki, aki helyszíni szemle tartása után elkészítette szakvéleményét. A tárgyalást megelőző héten a szakértőnek sürgős családi ügyben külföldön élő rokonaihoz kellett repülnie Franciaországba, ezért meghatalmazta kollégáját, T. L.-t a szakvélemény előterjesztésére. T. L. a tárgyaláson megjelent és a meghatalmazás átadása után felolvasta a szakvéleményt.

Kérdés: Megfelel-e az eljárás a képviselőre és a szakértőre vonatkozó szabályoknak?

42.

A megyei kormányhivatal ügyintézője előtt megjelent T. G. süketnéma ügyfél és jegyzőkönyvi kérelmet akart előterjeszteni. Az ügyintéző mivel tolmácsot nem tud biztosítani csak írásban fogadja el a kérelmet. T. G. ezért felkérte a helyi süketnéma intézet tanárát P. F.-et, aki vállalkozott a tolmácsolásra. Az ügyintéző a tanárt az eljárásban szakértőként alkalmazta. A jegyzőkönyvet a tolmácsolás után az ügyfél és P. F. is aláírta.

Kérdés: Betartotta-e az ügyintéző a tolmács kirendelésére és a szakértő alkalmazására vonatkozó szabályokat?

43.

F. K. P. városi lakos az építési engedélyben foglaltaktól lényegesen eltérően építkezik. A jegyző az eltérések igazolása végett a hivatalból indított eljárásban szakértőként a polgármesteri hivatal építészmérnökét rendelte ki és kérte, hogy 15 napon belül adjon szakvéleményt. A szakértő a helyszínen megállapította, hogy az épülő ház és az engedélyezett terv egymástól lényegesen eltér. Az idézésre megjelenő ügyfél indítványozta egy általa megnevezett szakértő kirendelését. A jegyző elfogadta az ügyfél javaslatát és az ügyfél által megnevezett szakértőt kirendelte, akinek az előterjesztett szakvéleménye ellentétes volt a hivatalból kirendelt szakértő szakvéleményével. Az ügyfél által javasolt szakértő F. K. felesége testvérének házas társa volt.

Kérdés: 1. Kit és hogyan lehet kirendelni szakértőnek? 2. Milyen ok alapján lehet szakértőt az eljárásból kizárni?

44.

A hivatalból indult eljárásban a megidézett tanú a tárgyaláson nem jelent meg. A tárgyalást követően a jegyző határozatával a tanút 5.000.- Ft bírsággal sújtotta. A tanú

igazolási kérelemmel fordult a jegyzőhöz, amelyben arra hivatkozott, hogy elfelejtette megadott tárgyalási időpontot, melyet a szóbeli idézés során közöltek vele. Kérte a bíróság törlését és azt, hogy eleget tehessen tanúzási kötelezettségének.

Kérdés: Ön, mint az igazolási kérelmet elbíráló ügyintéző hogyan döntene?

45.

A hivatalból indított eljárásban az ügyfél meghatalmazta egyetemista leányát az ügyben keletkezett iratok megtekintésére és feljegyzés készítésére. A képviselőnek az ügyintéző a meghatalmazás bemutatása után lehetővé tette az iratokba való betekintést. Az eljárás további részében több szakértői vélemény előterjesztésére és helyszíni szemle tartására is sor került, ezért a képviselő a határozathozatal előtt ismét megjelent és kérte betekintési jogának engedélyezését. Az ügyintéző ezt megtagadta.

Kérdés: Korlátozta-e az iratbetekintési jogot az ügyintéző?

46.

A kisajátítási eljárásban szereplő telek értékére vonatkozóan több, egymással ellentétes szakértői véleményt nyújtottak be. Az ügyintéző a szakértői vélemények tanulmányozását követően, azoktól eltérő döntést hozott. Az ügyfél fellebbezésében kifogásolta a szakértők véleményének figyelmen kívül hagyását és kérte újabb szakértő kirendelését, amelynek költségeit előre biztosította.

Kérdés: 1. A határozat meghozatalánál hogyan kell figyelembe venni a szakértői véleményt? 2. Egymásnak ellentmondó szakértői vélemények esetén lehet-e alkalmazni a hamis vélemény adásával járó következményeket?

47.

A fodrász szakképzettségű L. P. E. községben szépségszalont kívánt nyitni. A kérelem benyújtását követő ötödik napon megjelent a hatóság előtt és kérte az eljárás felfüggesztését arra való hivatkozással, hogy a testvérével együtt örökölt helyiség használati jogát még nem tisztázták. Az eljáró szerv az eljárást felfüggesztette, és ezt az iratra feljegyezte. L. P. a felfüggesztést követő 70. napon kérte az eljárás folytatását. Az eljárás folytatását követő 31. napon az ügyfél panasszal élt az államigazgatási szerv vezetőjénél az elintézési határidő túllépése miatt.

Kérdés: 1. A fenti eljárásban van-e lehetőség az eljárás felfüggesztésére? 2. A fenti ügy elbírálásának kezdőnapját mely naptól számíthatjuk?

48.

A bizonyítási eljárásban véleményt adó szakértő a határozat jogerőre emelkedését követően iratbetekintési jogát kívánta gyakorolni. Az államigazgatási szerv a szakértő betekintését megtagadta. A szakértő fellebbezésben tiltakozott az eljárás ellen és kérte, hogy engedélyezzék az iratbetekintési jogának gyakorlását.

Kérdés: 1. Az iratbetekintési jogot meddig gyakorolhatják az eljárás résztvevői? 2. Az iratbetekintés megtagadása ellen van-e jogorvoslat?

49.

A gyámhatóságon kapcsolattartási ügyben megjelenő szülők a kapcsolattartás időpontjában és körülményeiben eltérően nyilatkoztak. Az ügyintéző megkísérelte, hogy személyes sérelmeiket félretéve, a gyermek érdekeit szem előtt tartva kössenek egyezséget. A felek a tárgyalások során megállapodásra jutottak. Az ügyintéző az egyezséget jóváhagyta és jegyzőkönyvbe foglalta, a felek fellebbezési jogukról való lemondásával

együtt. Az ügyintéző a döntést egyszerű határozatban foglalva és jogorvoslati jogra való figyelmeztetés nélkül hozta meg.

Kérdés: Lehetséges-e egyszerű határozat meghozatala ellenérdekű ügyfelek ügyében?

50.

Egy államigazgatási ügyben az eljáró szerv jeltolmácsot alkalmaz, mivel a meghallgatni kívánt tanú süketnéma. A tanú meghallgatása előtt a jeltolmács bejelenti az ügyintézőnek, hogy elfogult, mivel a meghallgatni kívánt tanút ő oktatta a jelbeszédre. Különbben is inkább őt magát – mármint a jeltolmácsot – kellene meghallgatni tanúként, mivel ő is jelen volt annál az eseménynél, amelyre a bizonyítási eljárást folytatják és ő nemcsak látta, hanem hallotta is a történeteket. Ennek figyelembevételével az ügyintéző mellőzi a süketnéma tanú meghallgatását és tanúként hallgatja meg a jeltolmácsot.

Kérdés: Történt-e jogszabálysértés?

51.

Nyírfelső község polgármesteri hivatalában, államigazgatási ügyben folyik eljárás. Az eljárás az ügyfél kérelmére indult. Az eljárás menete során kiderül, hogy az adott ügyben nem tudnak érdemi döntést hozni, mivel egy bizonyos kérdés elbírálásához egy másik államigazgatási szerv döntésére van szükség. Felhívják az ügyfél figyelmét arra, hogy 30 napon belül kezdeményezze a másik államigazgatási szervnél – a Regionális Hordóhitelesítő Felügyelőségénél (RHF) – a döntés meghozatalára irányuló eljárás megindítását, mert ellenkező esetben a folyó eljárást megszüntetik, vagy számára kedvezőtlen döntést fognak hozni. Az ügyfél 30 napon belül nem kezdeményezi az RHF-nél az eljárás megindítását, mivel egészen egyszerűen megfélekedzik róla. Merő véletlen folytán azonban az RHF hivatalból indít eljárást az ügyféllel szemben, de egy másik ügyben. Az ügyfél észbe kap, és azonnal kéri az RHF-től az eljárás kiterjesztését arra a

kérdésre is, amellyel kapcsolatban a Nyírfelső szervnél is várnak a döntésre. Az RHF vezetője határozatban dönt az eljárás - ügyfél kérelmének megfelelő terjedelmű - kiterjesztéséről. Időközben Nyírfelső ügyintézője – miután hivatalosan tudomást szerez arról, hogy az ügyfél 30 napon belül nem kezdeményezte a hatósági eljárás megindítását – határozattal megszünteti a nála indult eljárást.

Kérdés: Történt-e jogszabálysértés?

52.

P. Z. 2014. november 9-én megjelent L. város polgármesteri hivatalában és előadta, hogy a lakóháza alsó szintjén konditermet akar kialakítani és működtetni. A hivatalban jegyzőkönyvezték a kérelmét, majd közölték, hogy 21 napon belül dönteni fognak. Két héttel később P. Z. ismét bement a hivatalba és előadta, hogy a szomszédai hozzájárultak a tevékenység végzéséhez, egyben lemondtak a fellebbezési jogukról. Az ügyintéző, mivel a szakhatósági hozzájárulások is rendelkezésére álltak, az engedélyt egyszerű határozatba foglalta és jogerősítő záradékkal is ellátta!

Kérdés: Helyes volt-e az eljárás?

53.

R. I. jogalap nélkül, neki felróhatóan vett fel szociális támogatást. A hatóság 1 év múlva kötelezte R. I.-t a jogtalanul folyósított összeg visszafizetésére.

Kérdés: Szabályszerű-e az ezt kimondó határozat, ha a visszafizetésre kötelezést jogorvoslati lehetőségre nem utaló határozat tartalmazza?

54.

K. város hatósági osztálya kötelezést megállapító határozata rendelkező részébe hatósági kikötéseket foglalt és a határozat érvényességi idejét 30 napban állapította meg. A határozat indoklása a kötelezés alapjául szolgáló szakértői véleményt és a hatósági kikötések pontos jogszabályi megjelölését egyaránt tartalmazza. Az eljárás anyagának irattárba helyezése előtt a kiadmányozási joggal rendelkező ügyintéző észrevette azt, hogy bár a hatósági kikötések alapjául szolgáló jogszabály megjelölése pontos, a hatósági kikötések számmegjelölése pontatlan. Az ügyintéző értesítette az ügyfelet és a határozat valamennyi példányán a hibás részeket áthúzással, a helyes szövegnek az irat szélére történő írásával kijavította, és aláírásával tanúsította.

Kérdés: Az ügyintéző eljárása elegendő-e az általa elkövetett hibák megszüntetésére?

2.4. Jogorvoslati eljárás

2.4.1. Feladatok:

- 2.4.1.1. Készítsen referátumot Szamel Lajos: Az államigazgatási eljárás jogorvoslati rendszerének továbbfejlesztése I.-II. (Állam és Igazgatás 1978. évi 3-4. sz.) c. tanulmányáról
- 2.4.1.2. Készítsen referátumot Vida Mária: Még egyszer a jegyző hatáskörébe tartozó birtokvitás ügyekről - közigazgatási hatósági ügy-e, és milyen jogorvoslat vehető igénybe a jegyző döntései ellen? (Új magyar közigazgatás, 2009. évi 6-7. sz.) c. tanulmányáról
- 2.4.1.3. Készítsen referátumot Neudörfler Éva: Jogorvoslat az osztrák közigazgatási eljárásban (Magyar jog, 2005. évi 7. sz.) c. tanulmányáról
- 2.4.1.4. Készítsen referátumot Lomniczi Zoltán: A bírói jogorvoslat lehetőségei a közigazgatási eljárások tekintetében (Magyar Közigazgatás 2000. évi 4. sz.) c. tanulmányáról
- 2.4.1.5. Készítsen referátumot Tilk Péter: Az államigazgatás feletti ügyészi felügyelet a Magyar Köztársaságban (Magyar Közigazgatás 2001. évi 6. sz.) c. tanulmányáról
- 2.4.1.6. Készítsen referátumot Horváth Ferenc: A semmisség jogintézménye az államigazgatásban (Magyar Közigazgatás 1990. évi 3. sz.) c. tanulmányáról
- 2.4.1.7. Készítsen referátumot Csiba Tibor: Pillanatképek a közigazgatási bíráskodás hétköznapijairól (Magyar Közigazgatás 2006. évi 8. sz.) c. tanulmányáról
- 2.4.1.8. Ábrázolja az eljárási törvény jogorvoslati rendszerét!

2.4.2. Jogesetek:

55.

Az első fokon eljáró államigazgatási szerv az ügyfél kérelmére indult és egyes tevékenységek folytatása engedélyezésének ügyében kezdeményezett eljárásban az ügyfél kérelmének megfelelő tartalmú döntést hozott, és a határozatot kézbesítették is az ügyfél számára. A kézbesítést követő 10. napon azonban az ügyintéző észleli, hogy hibázott, ezért a kiadott első fokú határozat rendelkező részét akként módosítja, hogy egyes tevékenységi fajták vonatkozásában az engedélyt visszavonja. A módosító határozat rendelkező részében azonban arról tájékoztatja az ügyfelet, hogy a módosító határozat ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Kérdés. Történt-e jogszabálysértés?

56.

Az első fokon eljáró államigazgatási szerv egy építési engedélyezési eljárásban az ügyfél kérelmének megfelelő tartalmú határozatot hozott. A határozatot, majd később annak jogerősített példányát kézbesítették is az ügyfél számára. A jogerős határozat birtokában az ügyfél megkezdi az építkezést. Az építkezés már 1 napja folyik, amikor a szomszéd az építési hatóság ügyintézőjét kérdőre vonja, hogy neki miért nem kézbesítették az elsőfokú határozatot. Az iratokból az derül ki, hogy az elsőfokú határozatot valóban nem a szomszéd, hanem a vele közös háztartásban élő, 13 éves lánya vette át, aki elfelejtette elmondani édesapjának, hogy a szomszédban építkezni fognak, és a határozatot sem adta át a részére. Ezt észlelve az ügyintéző haladéktalanul egy határozatot hoz, amelyben felfüggeszti az építési tevékenységet és a határozat azonnali végrehajtását rendeli el, jogorvoslatra tekintet nélkül, de a határozat rendelkező részében a továbbiakban egyáltalán nem is utal a felfüggesztő határozattal szembeni esetleges jogorvoslati eljárásra. Az ügyféllel ez utóbbi határozatot azonnal, az építkezés helyszí-

nén közlik és vetetik át. Mivel az alapozást már megkezdték és az udvaron áll a bekevert beton, az ügyfél vonakodik felfüggeszteni az építkezést.

Kérdés: Történt-e jogszabálysértés?

57.

Első fokon határozatot hozott egy államigazgatási szerv egy környezetvédelmi ügyben. A jogorvoslatra nyitva álló időben egy – a bíróságnál bejegyzett és nyilvántartásba vett – környezetvédelmi egyesület fellebbezést jelent be és kéri a határozat megsemmisítését. A környezetvédelmi egyesület – noha a határozatot nem is kézbesítették a részére – a fellebbezési jogosultságát azzal indokolja, hogy ő ügyfélnek minősül, hiszen az adott ügy a jogos érdekét érinti, mivel az alapító okiratában célul tűzte ki a környezet védelmét.

Kérdés: Alapos-e az egyesület hivatkozása?

58.

Egy konkrét államigazgatási ügyben a Kormány tagja jár el első fokon és a határozatában – az érdemi döntés elbírálása mellett – bírságot is kiszab az ügyféllel szemben. Az ügyfél fellebbezést szeretne bejelenteni a határozat bírságot kiszabó részével szemben, de a határozat rendelkező részében őt a Kormány tagja arról tájékoztatja, hogy a fellebbezést a Ket. kizárja. A bírság azonban az ügyfél szerint fellebbezhető.

Kérdés: Lehet-e törvényesen egy határozatban dönteni az anyagi jogi és az eljárásjogi kérdésekben? Mit tegyen az ügyfél ebben az esetben?

59.

Az elsőfokú határozat elleni fellebbezést az ügyfél a törvényes határidőn belül – a döntés közlésétől számított 9. napon – egyenesen a felettes szervhez nyújtja be. A felettes szerv visszaküldi a fellebbezést az ügyfélnek azzal, hogy a Ket. szerint azt az első fokon eljáró szervhez kell benyújtani. Az ügyfél erre beküldi a fellebbezését az első fokon eljáró szervhez, amely arról tájékoztatja, hogy a fellebbezése elkésett, a határozat már jogerőre emelkedett.

Kérdés: Történt-e jogszabálysértés?

60.

K. Á. Budapest VIII. kerületi lakos a gyámhatósághoz fordult beadványával, melyben két kiskorú gyermekének intézeti nevelésbe vételét kérte. K. Á. 5 nap múlva visszavonta kérelmét és az eljárás megszüntetését kérte arra hivatkozással, hogy a körülményei megváltoztak, a kerületből is elköltözött, bár gyermekei a volt lakásán a nagyszülőkkel élnek. A gyámhatóság ezt követően helyszíni szemlét tartott és megállapította, hogy az anya gyermekeit elhanyagolja, a nagyszülők pedig egészségi állapotukra való tekintettel alkalmatlanok a gyermekek nevelésére. A gyámhatóság az anya új címére, amely Budapest X. kerületében van, idézést küldött. K. Á. az idézésben foglaltaknak nem tett eleget, ezért a gyámhatóság 5.000.- Ft bírsággal sújtotta, és egyben figyelmeztette az idézés újbóli elmulasztásának következményeire. K. Á. a pénzbírságot kiszabó határozat ellen fellebbezést nyújtott be, arra hivatkozva, hogy a kérelmére indult eljárásban nem idézhető és egyébként is kérelmét visszavonta.

Kérdés: Hogyan bírálná el a fellebbezést?

61.

P. város jegyzője építési engedélyt adott a Benzinkút Rt-nek a város területén üzemanyag-töltő állomás építésére. A határozatban felhívta a figyelmet arra, hogy a döntés ellen 10 napon belül a megyei kormányhivatalnak címzett, de az elsőfokú hatóságnál benyújtandó fellebbezéssel lehet élni. A tervezett üzemanyag-töltő állomás szomszédságában lakók a 10. napon – a megnövekedő gépjárműforgalomra, a levegő szennyeződésére tekintettel – az "Igazságtevő" című helyi laphoz fellebbezést nyújtottak be, mert az üzemanyag-töltő állomás létesítése a lakótelep, s ezáltal a köz érdekét sérti. A helyi sajtó – mivel a fellebbezés elbírálására nincs jogköre – 5 nap elteltével a beadványt megküldte a megyei kormányhivatalnak.

Kérdés: Milyen döntést hoz a megyei kormányhivatal?

62.

L. Ferenc és K. János között birtokvédelmi eljárás volt folyamatban. A jegyző által hozott döntés ellen K. János a bírósághoz keresetet nyújtott be. A bíróság ítéletében K. János keresetének helyt adott. Az ítélet kézhezvételét követően L. Ferenc törvénysértésre hivatkozva a megyei kormányhivaltól felügyeleti intézkedést kért. A kormányhivatal – mivel a jegyző döntését törvénysértőnek találta – felügyeleti intézkedés keretében az I. fokú döntést megváltoztatta.

Kérdés: Jogszerű volt-e a felügyeleti intézkedés?

63.

F. József részére Nagy város jegyzője építési engedélyt adott családi lakóház megépítésére. A határozat fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett. A jogerőt követő 6. hónapban a II. fokú építési hatóság felügyeleti vizsgálatot tartott Nagy város jegyzőjénél és megállapította, hogy a jegyző az építési törvénybe ütközően adta ki F. József részére

az építési engedélyt, hiszen a területre családi lakóház nem helyezhető el. Ekkor F. József a lakóház alapozási munkáit fejezte be. A II. fokú hatóság a vizsgálat megállapításai alapján felügyeleti jogkörében az engedélyező határozatot megváltoztatva a kérelmet elutasította az elsőfokú határozat jogerőre emelkedését követő 213. napon.

Kérdés: F. József e döntéssel szemben milyen jogorvoslatot vehet igénybe? A jogorvoslatot elbíráló szerv milyen döntést hozhat?

64.

L. László családi házának bontását rendelte el a másodfokú építésügyi hatóság, helybenhagyva az arra vonatkozó elsőfokú határozatot. A másodfokú hatóság életveszélyre hivatkozással határozatát azonnal végrehajthatónak nyilvánította. L. László a határozat bírósági felülvizsgálatát kérte. A végrehajtás foganatosítása érdekében megjelent elsőfokú ügyintéző részére L. László felmutatta a benyújtott keresetlevelének egy példányát és arra hivatkozott, hogy a bíróság döntéséig a háza nem bontható le. Az ügyintéző elkérte a keresetlevelet, áttanulmányozta, majd azt követően a bontást foganatosította.

Kérdés: Értékelje az ügyintéző eljárását! Az ügyintéző helyében Ön mit vizsgálna a keresetlevél tartalmán?

65.

D. város jegyzője építési hatósági jogkörében arra kötelezte G. Tamást, hogy a strand területén lévő újságos pavilonját kártalanítás nélkül bontsa le, mivel az üzemeltető a pavilon helyén – fejlesztésként – a fürdő névadójának szobrát kívánja elhelyezni. A pavilon építését engedélyező határozat úgy rendelkezett, hogy fejlesztési cél megvalósításához az építető kártalanítási igény kizárással köteles az építményt lebontani. A döntés ellen G. Tamás fellebbezést jelentett be, melynek elbírálása során a megyei

kormányhivatal – mint felettes szerv – arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szobor elhelyezése nem tekinthető olyan fejlesztésnek, melyre tekintettel a pavilont kárigény kizárásával le lehet bontani, ezért az I. fokú határozatot megsemmisítette. D. Megyei Főügyészség – törvényességi kérelem kapcsán – a II. fokú határozat ellen a kormányhivatalhoz óvást nyújtott be. Ebben kifejtette, hogy a II. fokú hatóság nem vizsgálta körültekintően a fürdő fejlesztésének körülményeit, ezért a II. fokú határozat hatályon kívül helyezése mellett új eljárás lefolytatását indítványozta. Az óvás elbírálása során a kormányhivatal észlelte, hogy a II. fokú határozat meghozatalát követően a bíróság jogerős ítélettel birtokháborítás címén – mivel arra a területre, ahol a pavilon állt, a tulajdonos bérleti joga megszűnt – G. Tamást a pavilon lebontására kötelezte.

Kérdés: Történt-e jogszabálysértés?

66.

Az állami nevelésben lévő kiskorú szülei az állami nevelésbevétel körülményeinek megváltozására hivatkozva kérték az állami nevelés megszüntetését. A gyámhatóság a környezettanulmány alapján határozatában elutasította a kérelmet, amelyet a szülők tudomásul vettek. A következő hónapban az elsőfokú gyámhatóság felülvizsgálta a gondozási díjakat és a kiskorú gondozási díját határozatában felemelte. A gondozási díjat felemelő határozat ellen fellebbezéssel élő szülők mellékesen megjegyezték, hogy jó lenne, ha az állami nevelésben lévő gyermekük végre velük lehetne. A másodfokú államigazgatási szerv határozatában helyt adott a gondozási díj csökkentésére irányuló kérelemnek és egyben felhívta az elsőfokú szervet, hogy a kiskorú állami nevelésbe vételi eljárását vizsgálja felül. A másodfokú gyámhatóság felettes szerve az első fok jelzése alapján a másodfokú szerv határozatát megsemmisítette.

Kérdés: 1. Jogszerű volt-e a másodfokú szerv eljárás megindítására vonatkozó felhívása? 2. A másodfokú szerv felettes szerve megsemmisítheti-e a határozatot?

67.

F. Ferenc, Pál, és Gábor, testvérek Ferenc telkén közös családi ház és gazdasági épület építését tervezte. Az építési hatóságnál benyújtott kérelmükben a tulajdoni hányadot a felépítményeknél egyenlő arányban jelölték meg. Az ügyintéző – mivel a családi ház és a gazdasági épület terve títusterv – a két tervet összetartozónak ítélte meg és határozatában a családi házról rendelkezett. F. Ferenc a határozat ellen fellebbezéssel élt és kérte az eredeti beadványnak megfelelő döntést. Az elsőfokú építési hatóság ügyintézője a fellebbezési határidő elteltével az iratokat felterjesztette a felettes szervhez. A másodfokú hatóság helyt adott a fellebbezésnek, engedélyezte a gazdasági épület építését is. A határozatot az elsőfokú szerv közölte F. Ferencel.

Kérdés: Jogszerű-e az első és másodfokú szerv eljárása?

68.

Z. Zoltán közlekedési támogatás iránti kérelmet nyújtott be a lakóhelye szerint illetékes jegyzőhöz, aki a kérelmet elutasította. Döntését azzal indokolta, hogy az orvosi vélemény szerint kérelmező nem súlyosan mozgáskorlátozott, így a támogatás őt nem illeti meg. A határozat ellen Z. Zoltán fellebbezést nyújtott be, melynek elbírálása során a II. fokú hatóság elrendelte Z. Zoltán orvosi vizsgálatát. Az orvosi bizottság kérelmezőt súlyos mozgáskorlátozottnak minősítette. Erre tekintettel a II. fokú hatóság utasította a jegyzőt, hogy az orvosi bizottság véleményére tekintettel a korábbi döntését vonja vissza és Z. Zoltán részére a támogatást állapítsa meg.

Feladat: Értékelje a II. fokú hatóság döntését!

69.

G. N. építési engedély iránti kérelmét az I. fokú építési hatóság elutasította. Fellebbezés kapcsán a felettes szerv a határozata rendelkező részében megállapította, hogy a

kérelem és a csatolt műszaki tervek alapján az engedély megadható, ezért az I. fokú határozatot hatályon kívül helyezte és új eljárás lefolytatását rendelte el.

Kérdés: A II. fokú határozat megfelel-e az eljárási törvény rendelkezéseinek?

70.

T. F. építési engedélyt kapott lakóház építésére. A fellebbezési határidő lejárt előtt az I. fokú hatóság a határozatot jogerősnek nyilvánította. T. F. ennek birtokában megkezdte az építkezést. T. F. közvetlen szomszédját, K. Ferencet a megépülő lakóház ingatlana felé néző ablaka zavarná. Adjon tanácsot K. Ferencnek!

Kérdés: Mit tehet a szomszéd jelen esetben?

71.

Z. Ottó a Szerencsejáték Felügyelethez benyújtott kérelmében L. városban játékterem üzemeltetéséhez kért engedélyt. Beadványára a felügyelettől azt a felvilágosítást kapta, hogy a jogszabály rendelkezése szerint a kérelemhez csatolni kell a városi rendőrkapitányság előzetes hozzájárulását. A városi rendőrkapitányság az előzetes hozzájárulást határozattal megtagadta.

Kérdés: Mit tehet e döntéssel szemben Z. Ottó? Milyen eljárásban, milyen jogorvoslatot vehet igénybe?

72.

P. Róbert az L. város jegyzője által hozott határozat ellen a döntés közlését követő 9. napon fellebbezést nyújtott be a megyei kormányhivatalhoz. A hivatal a fellebbezést

arra hivatkozással utasította el, hogy azt nem az eljárási törvényben szabályozottaknak megfelelően - az I. fokú hatósághoz nyújtották be.

Kérdés: Jogszerű volt-e a megyei kormányhivatal döntése?

73.

O. M. fellebbezést nyújtott be az I. fokon eljáró jegyző döntésével szemben. A II. fokú hatóság a határozat rendelkező részében a fellebbezést elutasította. A II. fokú hatóságnál a felettes szerv felügyeleti vizsgálatot tartott és ennek keretében "kifogásolta" a II. fokú hatóság döntését.

Kérdés: Mire alapozta "kifogását" a vizsgálatot végző felettes szerv?

74.

I. Károly építési engedély iránt folyamatban volt ügyében a tűzoltó-parancsnokság észlelte, hogy az I. fokú építési hatóság akkor, amikor az engedélyt kiadta, véleményét figyelmen kívül hagyta. Erre tekintettel a határozat ellen fellebbezést nyújtott be, sérelmezve szakhatósági állásfoglalásának figyelmen kívül hagyását. Az I. fokú hatóság a fellebbezést határozattal elutasította arra hivatkozva, hogy a tűzoltóság nem ügyfél, rá nézve a határozat rendelkezést nem tartalmaz, ezért a fellebbezési jog nem illeti meg.

Kérdés: Történt-e jogszabálysértés az ügy elbírálása során?

75.

Z. Tamást az építési hatóság arra kötelezte, hogy az J. városban található, tulajdonában lévő családi házában – annak életveszélyes állapota miatt – állagfenntartási munkát vé-

gezzén. A fellebbezésre nyitva álló határidőn belül a határozat ellen P. Anna – Z. Tamás menyasszonya – fellebbezést nyújtott be, melyben előadta, hogy a kötelezés "annak anyagi vonzata" veszélyezteti a Z. Tamással tervezett házasságkötését, ezért a határozat megsemmisítését kéri.

Kérdés: A fellebbezés kapcsán milyen döntést hozhat a II. fokú hatóság?

76.

Z. városban az elsőfokú építésügyi hatóság lakótelepi övezetben engedélyt ad az Olaj Részvénytársaság számára üzemanyag-töltő állomás építésére. Az elsőfokú határozat ellen az építéssel érintett ingatlan szomszédságában található bérházak lakói közül néhányan fellebbeztek. A másodfokú hatóság határozatában az elsőfokú határozatot helyben hagyta. A fellebbezést benyújtók közül öt személy – ügyvédi képviselettel – közösen benyújtott keresetlevelében a másodfokú határozat felülvizsgálatát kérte a bíróságtól. A közigazgatási szerv alperes, kereseti ellenkérelmében vitatta, hogy felperesek a közigazgatási határozat felülvizsgálatát kérhetik, mivel a felperesek által lakott ház nem közvetlenül szomszédos ingatlan.

Kérdés: Fordulhat-e bírósághoz olyan személy, aki a lakók közül csak a másodfokú határozatról értesült?

77.

L. Oszkár jövedelempótló támogatás iránti kérelmét a községi önkormányzat képviselő testülete határozatában elutasította. A határozat kelte 2014. július 1. napja. A határozat jogorvoslati tájékoztatása ennyiből állt: "A határozat ellen államigazgatási úton fellebbezésnek helye nincs." Egy ismerőse tanácsára L. Oszkár a részére még júliusban kézbesített határozat felülvizsgálatát kérte a bíróságtól 2014. október hónapban. Az önkormányzat a hozzá benyújtott keresetet elkésztettségre hivatkozással elutasította.

Kérdés: Elmulasztotta-e L. Oszkár a perindítási határidőt? Értékelje az önkormányzat eljárását!

78.

G. Roland részére kézbesítik a szomszédja építési engedélyét. G. Roland az engedélyt áttanulmányozta, a terveket az építési hatóságnál megtekintette, majd szóban közölte a szomszédjával, hogy a határozat ellen fellebbezni fog. G. Roland később meggondolta magát, mégsem fellebbezett, amire tekintettel a szomszéd részére adott engedély jogerőre emelkedett. A jogerős építési engedély alapján a szomszéd a lakóházát felépítette. A ház elkészültét követően G. Roland sérelmezte, hogy az új ház túl magas, az ő házát árnyékolja, így a bíróságtól keresettel fogja kérni az építési engedély felülvizsgálatát.

Kérdés: Sikerral fordulhat-e a bírósághoz G. Roland?

79.

T. Rózát a községi jegyző a közterület szennyezése miatt 6.000 Ft bírsággal sújtja. A határozat ellen T. Róza fellebbez, aminek alapján a másodfokú hatóság a kiszabott pénzbírságot 5.000 Ft-ra mérsékli. T. Róza még ezt is sokallja, és keresetében a határozat bírósági felülvizsgálatát kéri.

Feladat: Foglaljon állást az ügyben!

80.

M. Miklós és P. Pál szomszédok. M. Miklós egy napon megjelent a helyi polgármesteri hivatalnál és P. Pállal szemben birtokvédelmet kért. Arra hivatkozott, hogy szomszédja

az új kerítésének elhelyezésekor a szükséges oszlopokat már az ő telkére átnyúlva helyezte el. A jegyző a lefolytatott bizonyítási eljárást követően P. Pált határozatában az eredeti birtokállapot visszaállítására kötelezte. P. Pál a határozattal szemben bírósághoz fordult, és azt kérte a bíróságtól, hogy a jegyző, mint alperes határozatát a bíróság helyezze hatályon kívül.

Kérdés: Helyesen fordult-e jogorvoslatért bírósághoz P. Pál?

81.

L. Lőrinc mozgáskorlátozott személy közlekedési támogatás iránti kérelmét a másodfokú hatóság sem találja megalapozottnak, és helybenhagyja az elutasításra vonatkozó elsőfokú határozatot. L. Lőrinc a bírósághoz fordul. A bíróság L. Lőrinc igazságügyi orvosszakértői vizsgálatát rendeli el, ahol megállapításra kerül, hogy L. Lőrinc egészségügyi szempontból nem minősül súlyos mozgáskorlátozottnak. A bíróság a szakértői megállapítás alapján L. Lőrinc keresetét elutasítja. L. Lőrinc az ítélet jogerőre emelkedését követően balesetet szenved, s emiatt állandó jelleggel tolókocsi használatára kényszerült. L. Lőrinc megváltozott egészségi állapotára hivatkozással ismételten kérelmet terjeszt elő közlekedési támogatás megállapítása iránt az elsőfokú hatóságnál. Az elsőfokú hatóság az eljárás lefolytatását megtagadja arra hivatkozással, hogy L. Lőrinc ügyében a bíróság már jogerősen döntött.

Feladat: Foglaljon állást az ügyben!

82.

U. J. bejelentést tett R. L. vállalkozó üzleti tevékenységével kapcsolatban. Sérelemztek, hogy – bár engedélye szeszes italok és dohányárak értékesítésére is szól – üzleteliségében helyi fogyasztásra is értékesített szeszes italt.

A Polgármesteri Hivatal a bejelentésre eljárást folytatott le. Megállapította, hogy az elkövetés tényét nem lehet bizonyítani, ezért határozatával az eljárást megszüntette. A határozat ellen a bejelentő fellebbezéssel élt, melyet a megyei kormányhivatal elutasított és az I. fokú határozatot helyben hagyta.

A bejelentő keresetet nyújtott be a bírósághoz, míg a megyei kormányhivatal a kereset elutasítását kérte.

Feladat: Foglaljon állást az ügyben!

83.

A B.-i Rendőrkapitányság E. J. tulajdonát képező gépjármű forgalmi engedélyét és rendszámabláját visszavonta, mivel tüzelőanyagként propán-bután gázt használt. A rendőrkapitányság értesítése alapján az okmányiroda határozatában E. J.-t a gépjármű üzemeltetésétől eltiltotta. E. J. fellebbezése folytán a megyei kormányhivatal az I. fokú határozatot helyben hagyta. E. J. az utóbbi határozat ellen nyújtott be keresetet a bírósághoz, melyben kérte a határozat felülvizsgálatát.

A **bíróság** a keresetet elutasította, mondván, hogy az bírói úton nem érvényesíthető, és mint szabálysértési eljárás, illetve határozat nem is tartozik a közigazgatási bíráskodás hatáskörébe. A felperes az ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Álláspontja szerint ugyanis adott esetben nem szabálysértési ügyben, hanem államigazgatási hatáskörben hozott határozat felülvizsgálatáról van szó.

Kérdés: Milyen döntést hoz a felülvizsgálati jogkörben eljáró bíróság?

84.

Az ügyfelek kérelmet terjesztettek elő a Városi Polgármesteri Hivatal műszaki osztályához a tulajdonukban álló ingatlanon raktárépület asztalosműhelyként történő használatának engedélyezése iránt. Az elsőfokú hatóság határozatával az engedélyt megad-

ta, az ügyfelek szomszédja azonban fellebbezést nyújtott be. A fellebbezés alapján indult eljárás során az elsőfokú államigazgatási határozatot megsemmisítették és az I. fokú hatóságot új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára utasították.

Az ügyfelek keresetükben a II. fokú határozat felülvizsgálatát kérték akként, hogy a másodfokú határozatot a bíróság helyezze hatályon kívül, és az elsőfokút hagyja helyben.

Kérdés: Van-e helye jelen ügyben a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatának?

2.4.3. A közigazgatási bírósági eljárással kapcsolatos jogesetek:

(A Ket. és a Pp XX. Fejezetének szabályai alapján megoldandó példák)

85.

Az első fokú építésügyi hatóság döntésével szemben az ügyfél felülvizsgálati kérelmet terjeszt elő az első fokú hatósághoz. A hatóság ezen kérelmet felterjeszti a bírósághoz. A bíróság végzéssel dönt a kérelemről, mivel a kérelem tartalmát tekintve fellebbezésről van szó, tehát a bíróság szerint az elsőfokú hatóságnak kell döntenie az ügyben. Azonban az első fokú hatóság vezetője szerint a felülvizsgálati kérelem tárgyában a bíróságnak kell érdemi döntést hoznia.

Kérdés: Hogyan döntene, ha Ön lenne az első fokú hatóság ügyintézője?

86.

K. Ferenc Ködmön községben a 2122/5. hrsz. alatt építési engedély nélkül építkezik. K. Ferenc szomszédja F. Lajos bejelenti az engedély nélküli építési munkálatokat Ködmön község építésügyi hatóságánál. Az építésügyi hatóság kimegy a helyszínre, ahol az építkezést végző munkásokat találja. A munkások közlik a hatósággal, hogy az építtető és a kivitelező éppen anyagbeszerzésen vannak. A munkások nem tudnak érdemben nyilatkozni az engedély hiányáról vagy meglétéről. A hatóság bírsággal sújtja K. Ferencet, továbbá az építkezés leállítására kötelezi. K. Ferenc a hatóság döntésével szemben fellebbezéssel él, melyben kifogásolja, hogy az ügyben az ő meghallgatása nélkül, bizonyítottság hiányában hoztak döntést. A másodfokú hatóság elutasítja K. Ferenc kérelmét, mivel az első fokú hatóság döntését megalapozó bizonyítékot – a munkások vallomását – elegendő bizonyítéknak tartja. K. Ferenc nem ért egyet a másodfokú hatóság döntésével, ezért felülvizsgálati kérelmet terjeszt elő a bírósághoz.

Kérdés: Milyen döntést fog hozni a bíróság?

87.

L. M. Kft. az adóhivatal székházában bérel üzlethelyiséget, azonban üzleti nehézségek miatt két hónapja nem fizeti meg a bérleti díjat. Az adóhivatal ezért adóbírsággal sújtja az L. M. Kft.-ét. A Kft. fellebbezéssel élt, melyet a másodfok elutasított. Végezetül L.M. Kft. bírósági felülvizsgálatot nyújt be, melyben kéri, hogy a bíróság jogszerűség alapján vizsgálja felül a másodfok döntését.

Kérdés: Hogyan dönt a bíróság?

88.

A rendőr megbünteti gyorsajtásért G. Róbertet, aki a pénzbírságról szóló határozat kézhezvételét követően, 15 napon belül fellebbez. A másodfokú hatóság elutasítja G. Róbert kérelmét. Mivel a másodfokú hatóság határozatából nem derül ki, hogy érdemben megvizsgálta volna G. Róbert érveit, ezért az elutasító határozat kézhezvételét követő 37. napon felülvizsgálati kérelmet nyújt be a bírósághoz.

Kérdés: Hogyan fog dönteni a bíróság?

89.

X.Y. Kft. székhelye Miskolcon van, azonban az ország több helyén is van telepe, többek között Szegeden is. A Csongrád Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkügyi Szakigazgatási Szervének Munkavédelmi Felügyelőisége munkavédelmi bírsággal sújtja X.Y. Kft.-ét, mely határozat ellen a Kft. jogi képviselője fellebbezési kérelmet nyújt be. Miután a másodfok elutasította a fellebbezést, X. Y. Kft. felülvizsgálati kérelmet terjeszt elő a B.-A.-Z. Megyei Bíróság közigazgatási kollégiumához.

Kérdés: Döntsön az ügyben!

90.

A közigazgatási szerv határozata ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtanak be az illetékességgel rendelkező bírósághoz. Három nappal a kérelem benyújtását követően kiderül, hogy az ügyész óvást nyújtott be a felülvizsgálandó döntéssel szemben.

Kérdés: Ebben az esetben mit tenne, ha Ön lenne a bíró?

91.

Egy szegényebb sorsú családnál szociális munkások látogatást tesznek és megállapítják, hogy bár a szülők mindent megtesznek a gyermekek érdekében, de a korlátozott anyagi lehetőségeik miatt, a gyermekek iskoláztatásához szükséges tanszereket nem tudják maradéktalanul megvenni. A családlátogatásról jegyzőkönyvet készítenek, majd határozatot hoznak a kiskorúak intézeti nevelésbe vételéről. A szülők fellebbezéssel élnek, arra hivatkozva, hogy jogszabályi rendelkezés alapján anyagi viszonyokra alapozottan nem lehet a gyermeket intézeti nevelésbe venni. A másodfok elutasítja a kérelmet, így a szülők felülvizsgálati kérelemmel élnek.

Kérdés: Ha Ön lenne a bíró, milyen döntést hozna?

2.5. Végrehajtási eljárás

2.5.1. Feladatok:

- 2.5.1.1. Készítsen referátumot Kovalik Pál: A helyszíni bíróságok végrehajtása (Magyar Közigazgatás 2005. évi 3. sz.) c. tanulmányáról
- 2.5.1.2. Készítsen referátumot Kormos Erzsébet: A bírósági végrehajtás eredményességének új eszköze az Európai Unióban biztosítási intézkedés az adós bankszámlája tekintetében (Európai jog, 2009.évi 3. sz.) c. tanulmányáról

2.5.2. Jogesetek:

92.

P. É. ellen J. O. birtokháborítás miatt eljárást indított az elsőfokú hatóságnál. A birtokháborítás megszüntetésére előírt 3 nap elteltével J. O. kérte az államigazgatási szervet, hogy határozatának végrehajtását rendelje el. A betegség miatt lakását már több napja elhagyni nem tudó P. É. csak a J. O. kérelmére hozott végrehajtást elrendelő határozatot vette át a postástól. Kétségbeesésében a végrehajtást elrendelő felettes szervéhez fordult panasszal telefonon és előadta, hogy keresettel kíván élni a bíróságon, de amíg a bíróság határoz, ő hátrányos helyzetbe kerülne, és egyébként is súlyos betegség köti lakásához. A felettes szerv a végrehajtást P. É. felgyógyulásáig felfüggesztette. A felfüggesztő határozat ellen J. O. által előterjesztett fellebbezést a felettes szerv elutasította. P. É. keresetet nyújtott be a bírósághoz, amely az eljárás jogerős befejezéséig a végrehajtást felfüggesztette.

Kérdés: 1. A felettes szerv elrendelhetette-e P. É. ügyében a végrehajtás felfüggesztését? 2. Milyen hatással van egymásra a felettes szerv határozatával és a bírói végzéssel elrendelt végrehajtás felfüggesztése? 3. Lehet-e a végrehajtás felfüggesztése ellen fellebbezni?

93.

L. I. házasságát a bíróság 2008-ban felbontotta. Közös tulajdonú háromszobás lakásuk kizárólagos használati jogát megegyezésük alapján a gyermekét nevelő anya gyakorolta. L. I. kérte feleségét, hogy lakóhelyét "papíron" megőrizze. A feleség ehhez hozzájárult. A L. I. államigazgatási ügyében indult végrehajtási eljárás során a lakásba a végrehajtókat L. I. 9 éves gyermeke engedte be. A végrehajtók lefoglalták a bútorokat és a televíziót. A munkából hazaérkező anyát az eseményekről fia tájékoztatta. L. I.-né másnap végrehajtási kifogással élt a végrehajtást foganatosító szervnél.

Kérdés: Volt-e jogalapja az anyának a végrehajtási kifogás előterjesztésére?

94.

P. S. és P. S.-né házastársak viszonya megromlott. P. S.-né 2014. szeptember 27-én Budapestre utazott a nagynénjéhez. Ez idő alatt férje zárat cserélt a közös lakáson, és mikor felesége hazatért nem engedte be. P. S.-né október 1-jén a jegyzőhöz fordult és kérte, hogy birtokháborítási ügyben indítson eljárást. A jegyző az október 29-én kelt határozatában kötelezte a férjet a lakáskulcs átadására és a lakásba való bejutás lehetővé tételére. A férj ennek nem tett eleget, ezért 15.000 Ft-os bírságot szabtak ki. P. S. ennek ellenére sem teljesítette a határozatban foglaltakat.

Kérdés: Törtét-e jogszabálysértés? Milyen lehetőség van a határozat végrehajtására?

95.

H. G.-nek 650.000 Ft adótartozása van. Mivel ezt a kötelezettséget nem teljesítette, ezért végrehajtási eljárást rendeltek el vele szemben. A letiltás eredménytelennek bizonyult, ezért ingóvégrehajtásra tértek rá, és a lakásban lévő TV, videó, mikrohullámú-sütő és számítógép 2014. október 16-én lefoglalásra került. H. G. 2014. október 21-én

fellebbezést terjesztett elő. Szerinte a foglalás jogszabálysértő volt, mivel a számítógép felesége tulajdona, és megélhetéséhez, munkájához nélkülözhetetlen.

Kérdés: Alapos-e a fellebbezés?

96.

O. K. lakásában egy közigazgatási ügyben G. város jegyzője lefoglalta a nála kölcsönben lévő és P. P. tulajdonát képező televízió készüléket és DVD lejátszót. Erről O. K. rögtön értesítette P. P.-t, aki másnap végrehajtási kifogást nyújtott be a községi polgármesteri hivatalhoz, amelyet a jegyző 2 napon belül elutasított és egyben elrendelte a televízió készülék értékesítését. Az elutasítás ellen P. P. fellebbezést nyújtott be, azonban ennek elbírálása előtt a televízió készüléket értékesítették, és a befolyt összeget átutalták a jogosultnak.

Kérdés: Történt-e jogszabálysértés?